H-Index

تعريف ساده H-index و نحوه محاسبه آن

آشنایی با پایگاههای ارائه دهنده H-index

کتابخانه بیمارستان گلستان اهواز Libgolestan.ajums.ac.ir تهیده کننده: هدی علوی alavihoda82@gmail.com

H-index چیست؟

H-index شاخصی است که در سال ۲۰۰۵ توسط جرج ای. هرش برای سنجش میزان تأثیرگذاری آثار علمی پژوهشگران ابداع گردید.

این شاخص برایندی از تعداد آثار منتشر شده و تعداد استنادات به آنهاست.

به عنوان مثال H-index=10 برای یک پژوهشگر به این معنی است که وی ده مقاله داشته که هر کدام حداقل ده استناد دریافت کردهاند.

نحوه محاسبه ساده H-Index

برای یک محاسبه سرانگشتی و آشنایی بهتر با مفهوم H-index به مثال زیر توجه کنید:

فرض کنید دکتر عزیزی ۸ مقاله نوشته است که استنادات زیر را دریافت کردهاند:

۵ استناد	مقاله ۱
۳.	مقاله ۲
۳ ۲	مقاله ۳
" ۶	مقاله ۴
۳ ۳	مقاله ۵
۳ ۳	مقاله ۶
" *	مقاله ۷
" Y	مقاله ۸

حال جدول را بازنویسی میکنیم؛ بدین صورت که ستون مقالات ثابت است ولی در ستون بعدی، استنادات را به ترتیب نزولی مرتب میکنیم؛ یعنی بالاترین استناد را بالا مینویسیم و با روند کاهشی تا پایین.

حال به جدول نگاه میکینم. در جایی که تعداد استنادات برابر یا بزرگتر از شماره مقالات باشد H-index شخص معین میشود. در مثال ما مقاله ۳، چهار استناد دریافت کرده که مساوی و بزگتر از شماره مقاله است. از آنجایی باید عدد اچ ایندکس اعلامی با شماره مقاله یکسان باشد، اچ ایندکس دکتر عزیزی ۳ است.

برای اینکه H-index دکتر عزیزی ٤ بشود بایستی مقاله چهارم وی نیز ٤ استنادی شود.

نکته: در اینجا شماره مقالات یک ترتیب فرضی است و ربطی به ترتیب چاپ مقالات یا سال چاپ آنها ندارد.

کاربردهای H-index

شاخص H-index برای سنجش بهرهوری و تأثیرگذاری انتشارات علمی یک شخص، یک ژورنال علمی و یا گروهی از پژوهشگران مانند پژوهشگران یک دانشگاه یا یک کشور به کار میرود.

پایگاههای ارائه دهنده H-index کدامند؟

- <u>Scopus</u>
- Web of Science
- Google Scholar

نحوه دریافت H-index پژوهشگران از پایگاههای ارائه دهنده آنها

برای دریافت H-index باید اسم پژوهشگر را در این پایگاهها سرچ کنید و اچ یندکس آنها را در جدول نتایج جستجو یا با کلیک روی اسم آنها و ورود به صفحه پروفایلشان بیابید.

پایگاہ گوگل اسکالر

در سرچ باکس <mark>گوگل اسکالر</mark> اسم و فامیل شخص را به انگلیسی بنویسید. میتوانید اسم کوچک را فقط با حرف اول بنویسید. در نتایج، کنار اسم شخص یک آیکن پر داخل

> جوهر می بینید. روی اسم شخص کلیک کنید. به صفحه شخصی وی هدایت می شوید. در سمت راست صفحه، اچ اندیکس او را می بینید.

پایگاه Scopus کلیک Authors در صفحه اصلی پایگاه توی دکمه رادیویی Authors کلیک میکنیم. Author search Ocuments (• Authors

فیلدهای نام خانوادگی و نام را پر میکینم. ولی لزوماً نیازی به کامل نوشتن نیست. میتوانیم بخشی از فامیل را بنویسیم و به جای بقیهاش ستاره بگذاریم و فقط حرف اول اسم کوچک را بنویسیم.

مثلاً: Majdi* N

Affiliation اختیاری است. میتوانیم برای محدود کردن سرچ این فیلد را نیز پر کنیم ولی احتیاج نیست ک حتماً اسم کامل دانشگاه نوشته شود. مثلا برای دانشگاه جندی شاپور اهواز میتوانیم تنها کلمه Ahvaz را بنویسیم.

اگر از اسمی که در نتایج سرچ آمده مطمئن هستیم جلوی آن را در جدول نگاه کرده و H-index را مشاهده میکنیم. در عین حال میتوانیم روی اسم شخص کلیک کرده تا اطلاعات را با نمودار و جزئیات بیشتر ببینیم.

پایگاہ Web of Science

در صفحه اصلی روی author search کیلک کنید.

فیلدهای نام خانوادگی و نام را کامل کنید و روی find بزنید. نتایج را بررسی کنید. اگر اسم دانشگاه و رشته تحصیلی درست است روی نتیجه کلیک کرده و اچ ایندکس او را مشاهده کنید.

توضيحات تكميلى

- برای دیدن اچ ایندکس خودمان در گوگل اسکالر می توانیم
  با لاگین کردن به اکانت گوگل و کلیک روی لینک my
  citations از سایت گوگل اسکالر ایندکس خود را
  مشاهده کنیم. البته این مسأله منوط به فعال کردن قبلی
  اکانت اسکالر است. در گوگل اسکالر باید اکانت
  آکادمیکتان را خودتان بسازید.
- سامانه علم سنجی اعضای هیأت علمی دانشگاههای علوم پزشکی کشور H-index پژوهشگران را بر اساس مقدار ثبت شده در اسکوپوس نمایش میدهد.
- H-index هر پایگاه مربوط به مقالات نمایه شده در آن پایگاه است نه لزوماً تمام مقالاتی که تا کنون به چاپ رساندهاید. بنایراین اچ ایندکس هر پایگاه با پایگاه دیگر متفاوت است.